

MARYANNE WOLF
Ο Προυστ και το καλαμάρι
Πώς ο εγκέφαλος έμαθε να διαβάζει

Εκδόσεις Πατάκη,
 2009, σελ. 408, τιμή
 19,50 ευρώ

Διάβασμα, σκληρή δουλειά για τον εγκέφαλο

«Δεν είμαστε φτιαγμένοι για να διαβάζουμε». Με αυτή την απροσδόκητη φράση ξεκινά το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου της Μαρριάν Γουλφ, διευθύντριας του Κέντρου Ερευνας Ανάγνωσης και Γλώσσας στο Τμήμα Παιδικής Ανάπτυξης Ελιοτ-Πίρσον του Πανεπιστημίου Ταφτς. Αν λοιπόν αυτή η γυναίκα, η οποία έχει αφιερώσει τη ζωή της στη μελέτη του αναγιγνώσκοντος εγκεφάλου, ισχυρίζεται ότι το ανθρώπινο είδος δεν είναι φτιαγμένο για να διαβάζει, μάλλον κάτι ξέρετε: σε αντίστιξη με την ομιλία, η οποία είναι έμφυτη (ο εγκέφαλός μας είναι προικισμένος με δομές που εξασφαλίζουν αυτή την ικανότητά μας), η ικανότητα ανάγνωσης απαιτεί εκμάθηση και, όπως πολύ καλά γνωρίζουν οι γονείς δυσλεξικών παιδιών, πράγματι δεν είμαστε όλοι φτιαγμένοι για ανάγνωση.

Η παραπάνω διαπίστωση δεν συνεπάγεται παραίτηση. Κάθε άλλο! Συνεπάγεται σκληρή δουλειά: τόσο από τους επιστήμονες για την κατανόηση των ιδιαίτεροτήτων των δυσλεξικών παιδιών όσο και από τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς για τη φροντίδα του κάθε δυσλεξικού παιδιού. Φυσικά απαιτείται σκληρή δουλειά από τα ίδια τα παιδιά, τα οποία, παρά τις αρχικές δυσκολίες, «ανθούν» όταν τους δοθούν τα κατάλληλα εργαλεία. Εδώ μάλιστα

έγκειται όλο το μυστικό: τα εργαλεία πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες του κάθε παιδιού (η έμφαση είναι στο «κάθε»), αφού, όπως σημειώνει η αμερικανίδα επιστήμονας, «τα παιδιά που παρουσιάζουν αναγνωστικές δυσκολίες δεν πρόκειται να βοηθηθούν από τις μονοδιάστατες προσεγγίσεις που απαντούν σε πολλά σχολεία. Αντιθέτως, έχουμε ανάγκη από δασκάλους εφοδιασμένους με ένα σύνολο μεθόδων τις οποίες να μπορούν εν συνεχεία να εφαρμόσουν επιλεκτικά».

Το πόνημα της Γουλφ είναι μοναδικό. Απευθυνόμενη στο ευρύ κοινό, η συγγραφέας γράφει μια ωραία ιστορία – της γραφής και της ανάγνωσης – με παρελθόν, παρόν και μέλλον. Πετυχαίνει δε να εισαγάγει τις απαιτούμενες επιστημονικές γνώσεις με τρόπο που δεν φοβίζει. Τέλος, βρίθει μικρών διαμαντιών: από τις αναφορές στις ρήσεις του Σωκράτη σε συμπεράσματα πρόσφατων μελετών αλλά και σε αποκαθάλωση ψευδαισθήσεων (όχι, δεν είναι όλα τα δυσλεξικά παιδιά εξαιρετικά ταλέντα!). Πρόκειται για ένα βιβλίο που δεν πρέπει να λείπει από τη βιβλιοθήκη κανενός εκπαιδευτικού αλλά και κανενός γονιού, ανεξαρτήτως αν έχει ή δεν έχει δυσλεξικό παιδί.

ΙΩΑΝΝΑ ΣΟΥΦΛΕΡΗ
 soufleri@dolnet.gr